

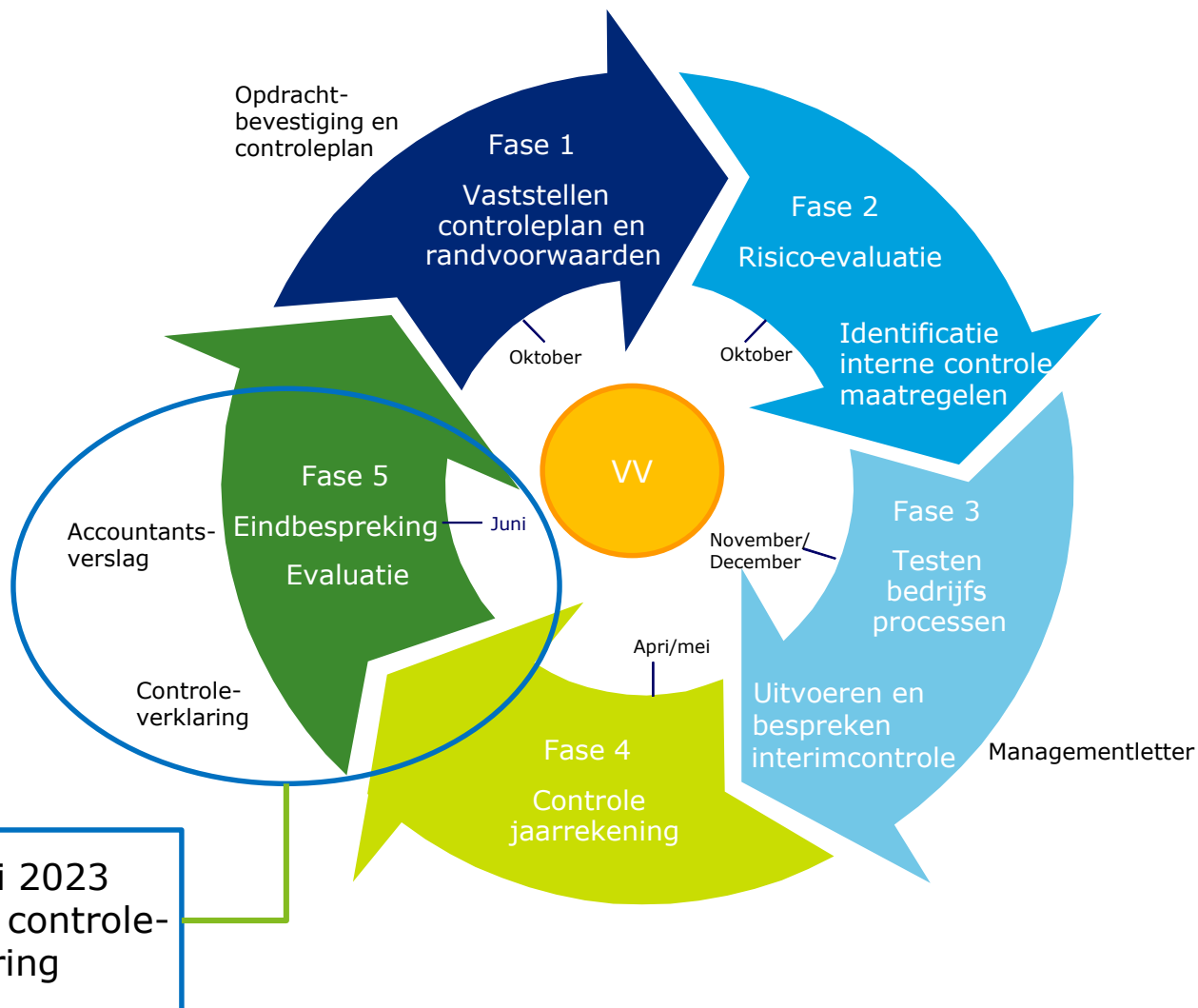

Gemeente Ridderkerk

Jaarrekeningcontrole 2022

Ridderkerk, 22 juni 2023

Rein-Aart van Vugt
Hennie de Winter
Roy Aleman

Goedkeuringstoleranties

Goedkeuringstoleranties

Fouten	1% van het totaal van de lasten	€ 1.570.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten	€ 4.710.000

Rapporteringstoleranties

Fouten	€ 50.000
Onzekerheden	€ 50.000

Wet- en regelgeving

- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- Controleprotocol 2021-2024 gemeente Ridderkerk
- Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten (BBV)

Aanpassingen getekende versie:

1)

Er is sprake geweest van begrotingsoverschrijdingen op programmaniveau voor in totaal € 856.000.
Er is sprake geweest van kredietoverschrijdingen op de investeringen voor in totaal € 309.000.
Op 25 mei 2023 heeft de gemeenteraad middels een raadsbesluit goedkeuring gegeven voor deze overschrijdingen.

2)

Op 20 juni 2023 brief ontvangen van accountant van Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond dat er bevindingen zijn bij de controle van de jaarrekening 2022.

3)

Schoonheidsfoutjes

Algemeen

Stand van zaken:

Controle is afgerond.

Oordeel:

- Goedkeurende controleverklaring voor getrouwe beeld en rechtmatigheid.

Opmerking verloop controle:

- Bij de start van de controle waren de jaarstukken en het controledossier, uitgezonderd de SiSa, nagenoeg gereed. Echter hebben wij wel geconstateerd dat de primaire aanlevering, beantwoording van onze vragen en onze externe controle van de SiSa stroever is verlopen. Wij gaan met uw organisatie in overleg om vast te stellen waar verbeteringen kunnen worden aangebracht om het proces in de toekomst efficiënter en effectiever te laten verlopen.

Algemeen

Bevindingen:

- De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden wat betreft naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn geen onrechtmatigheden vastgesteld.
- Er is sprake van één niet-gecorrigeerd controleverschil, zijnde het onterecht opgenomen vooruitontvangen bedrag Project Jong Vermogen van gemeente Rotterdam voor € 105.000.
- Er is geen sprake van begrotingsoverschrijdingen op programmaniveau die meewegen in het oordeel van de accountant.
- Er is geen sprake van kredietoverschrijdingen op de investeringen die meewegen in het oordeel van de accountant.
- Onzekerheid sociaal domein bedraagt in totaal € 243.000.
- Er zijn geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude.
- Geen bevindingen ten aanzien van WNT.

Sociaal domein

Als gevolg van het ontbreken van gecontroleerde productieverantwoordingen en/of bestuursverklaringen van zorgleveranciers nemen wij een onzekerheid van € 243.000 (2021: € 416.000) mee in ons oordeel ten aanzien van de getrouwheid en rechtmatigheid van de bestedingen in het kader van de Jeugdwet en de WMO.

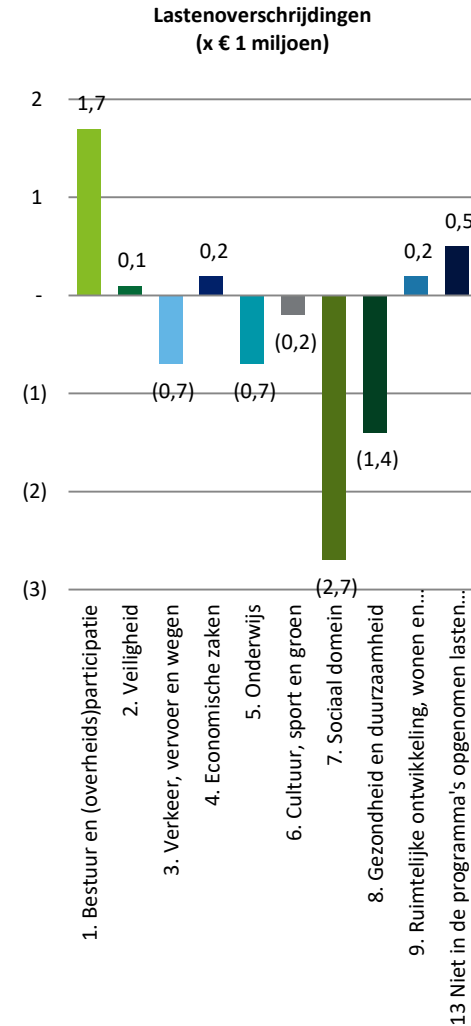
Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond

Op 20 juni 2023 brief ontvangen van accountant van Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond dat er bevindingen zijn bij de controle van de jaarrekening 2022 van de GR. Hierdoor is de controle van de jaarrekening 2022 van de GR niet vóór 15 juli 2023 afgerond. Uit de controle kunnen correcties volgen die effect kunnen hebben op de verrekening in 2023. Ten opzichte van voorgaande jaren dus een hoger risico op verrekening in 2023.

Resultaat en Rechtmatigheid

- Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten over het boekjaar 2022 bedraagt € 1,5 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 5,5 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2022 circa € 7,0 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.
- In de figuur hiernaast hebben wij de programma's met een lastenoverschrijding (positief bedrag) en een lastenonderschrijding (negatief bedrag) opgenomen.
- De lastenoverschrijdingen op de programma's tellen niet mee in het oordeel van de accountant.

Resultaat en vermogen

Eigen vermogen (x € 1 miljoen)	2022	2021	2020	2019
Eigen vermogen per 1 januari	93,7	95,6	54,8	58,4
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 5,5	-/- 6,6	42,1	5,2
Gerealiseerd resultaat	7,0	4,7	-/- 1,3	1,6
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	1,5	-/- 1,9	40,8	-/- 3,6
Eigen vermogen per 31 december	95,1	93,7	95,6	54,8

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2022 circa 59,3% van het balanstotaal (ultimo 2021: 58,6% van het balanstotaal) en is licht verbeterd ten opzichte van 2021.

Exploitatieresultaat (x € 1 miljoen)	
Totale baten	155,4
Totale lasten	-/- 153,9
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	1,5
Af: stortingen in reserves	-/- 4,1
Bij: onttrekkingen aan reserves	9,6
Saldo mutaties reserves	5,5
Gerealiseerd resultaat	7,0

Het gerealiseerde totaalsaldo baten en lasten in 2022 wordt grotendeels verklaard door de grootste voordelen op de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging op de volgende programma's:

- Programma 7 Sociaal Domein: € 2,7 miljoen.
- Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid: € 1,4 miljoen.

Exploitatie

2

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022
Lasten	-131.494.800	-156.805.401	-153.907.336	2.898.065
Baten	126.576.800	147.396.413	155.367.828	7.971.415
Saldo van baten en lasten	-4.918.000	-9.408.988	1.460.493	10.869.481
Stortingen	-2.834.300	-4.188.600	-4.112.800	75.800
Onttrekkingen	9.606.500	12.892.700	9.681.505	-3.211.195
Gerealiseerd resultaat	1.854.200	-704.888	7.029.197	7.734.085

1

Toename begrote lasten	+ € 25.310 (19%)
Toename gerealiseerde lasten	+ € 22.412 (17%)
Toename begrote baten	+ € 20.819 (16%)
Toename gerealiseerde baten	+ € 28.791 (22%)
Voordelig verschil saldo van baten en lasten	€ 10.869

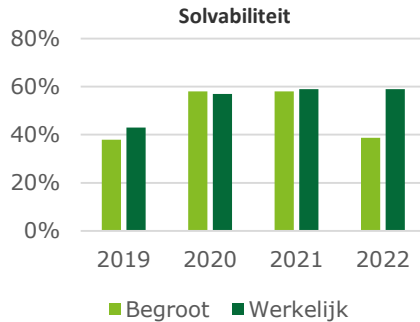
Kengetallen

* € 1.000	Begroot 2022	Realisatie 2022	Vershil
Vaste activa	187.492	125.908	-/- 61.584
Reserves	79.097	95.156	+16.059
Schulden	112.154	51.182	-/- 60.972

Kengetallen	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Netto schuldquote	0,3%	71,0%	6,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd	-0,9%	69,8%	2,1%
Solvabiliteitsratio	58,6%	38,7%	59,3%
Grondexploitatie	-3,0%	-4,6%	-4,6%
Structurele exploitatieruimte	1,6%	2,5%	1,2%
Belastingcapaciteit	96,8%	97,1%	98,2%

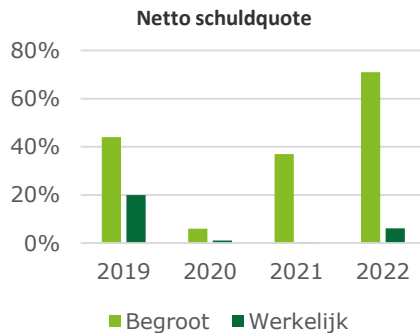

Ratio's

De VNG hanteert een grenswaarde van 20% voor de solvabiliteit.

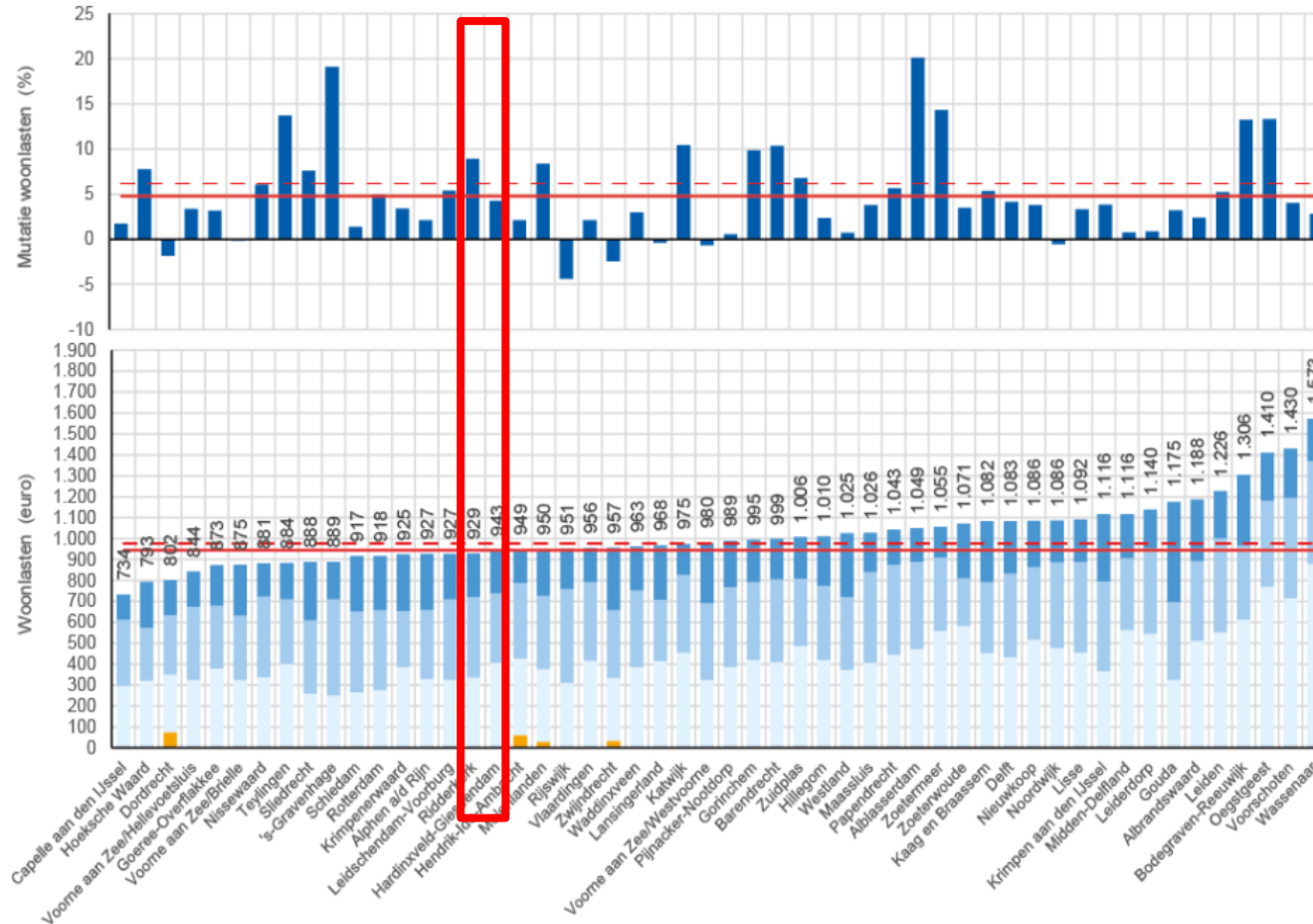
De gemeente Ridderkerk heeft voor 2022 een solvabiliteitsratio van 59,3% en kan worden aangemerkt als goed.

De signaalwaarde voor de nettoschuldquote bedraagt 130%.

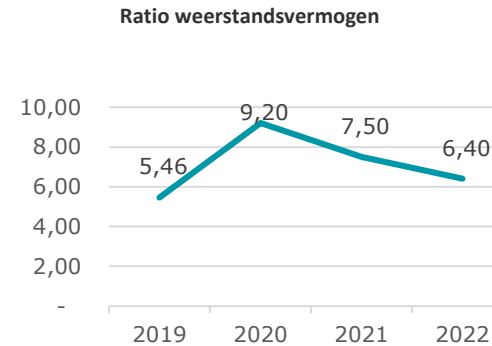
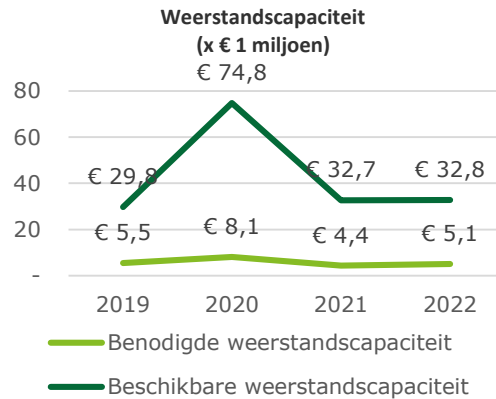
Voor 2022 bedraagt deze 6,1% en laat daarmee een relatief lage schuldenlast zien ten opzichte van de eigen middelen. Ten opzichte van de begroting ligt deze fors lager als het gevolg van het niet aantrekken van nieuwe leningen.

Benchmark woonlasten Zuid-Holland 2023

Gemeente	Gem. WOZ-waarde	tarief OZB	OZB eigenaar	Afvalstoffen-heffing	Riool eig./gebr.	Totaal
Landelijk gemiddelde	474.000	0,089	403	329	213	944
Ridderkerk	370.260	0,0907	336	387	206	929

Weerstandsvermogen

- De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 32,8 miljoen (2021: € 32,7 miljoen) en is daarmee nagenoeg gelijk. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 5,1 miljoen (2021: € 4,4 miljoen).
- We merken op dat de beschikbare weerstandscapaciteit ruimschoots toereikend is om de risico's af te dekken.
- De ratio weerstandsvermogen bedraagt voor 2022 6,4 en is daarmee ruim boven de grens voor een sterk weerstandsvermogen.

Conclusie financieel beeld

Wat valt financieel op?

1. Financiële positie van gemeenten is gezond en afgelopen jaren (vanaf 2019) verbeterd
2. Gemeenten hebben al jaren moeite om bij de begroting de structurele lasten op te vangen met structurele baten
3. Gemeenten houden bij de jaarrekening relatief veel (incidenteel) geld over
4. Gemeenten komen structurele gelden tekort (en dus bezuinigen) en houden incidentele gelden fors over
5. Gemeenten krijgen in toenemende mate tijdelijk (incidenteel) geld om veel incidentele opgaven te realiseren
6. De baten zijn al jaren fors hoger dan begroot
7. Veel onzekerheid vanuit het Rijk over structurele baten in de toekomst (Ravijnjaar 2026 en 2027)
8. Onzekere economische ontwikkeling ('remmende economie', inflatie, rente)

Conclusie financieel beeld

Ridderkerk

1. Sterke financiële positie (hoog eigen vermogen, lage schulden, relatief lage Onroerend Zaak Belasting)
2. Kernvraag is niet het geld, maar de capaciteit om het te realiseren (realisatiekracht)

Gezien de sterke financiële positie kan de gemeente Ridderkerk de vele opgaven tegemoet treden, kan in de gemeenschap worden geïnvesteerd, kan worden geleend en kan de gemeente de lenigheid van de financiële positie inzetten.

Het gaat er in de toekomst ons inziens om hoe snel de gemeente Ridderkerk op de actuele en dynamisch opgaven en bijhorende (organisatie) capaciteit en lasten kan inspelen (**wendbaarheid**) en hoeveel financiële buffers (**weerbaarheid**) zijn nodig om voldoende wendbaar te blijven. Hoe kunnen incidentele gelden bijdragen om op de actuele opgaven en bijhorende lasten in te spelen.

Bouwgronden in Exploitatie

De balanspost met de belangrijkste schattingselementen in de jaarrekening van de gemeente Ridderkerk betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie (grondexploitaties).

De nog te realiseren baten en lasten bedragen respectievelijk € 3,2 miljoen en € 8,1 miljoen.

De gemeente Ridderkerk schat per 31 december 2022 in dat er voor complex Het Zand sprake zal zijn van toekomstige verliezen. De voorziening is voordelig bijgesteld naar € 0,16 miljoen (2021: € 0,64 miljoen).

Op grond van de POC-methode heeft uw gemeente in het boekjaar 2022 voor € 0,43 miljoen aan tussentijdse winst genomen op de grondexploitaties (2021: € 1,16 miljoen) welke volledig toeziet op complex Cornelisland.

GR BAR

Processen in opzet toereikend, toepassing en naleving niet verbeterd

No	Bevinding/aanbeveling	Status 2022
01	Rechtmatigheidsverantwoording	N.v.t.
02	Inkoop en aanbesteding	
03	Crediteurenstamgegevens	
04	Niet naleven mandaatbesluit	
05	Prestatielevering	
06	Grondexploitatie	
07	Sociaal domein	
08	IT-audit	
09	Frauderisicoanalyse	

Legenda:

- Nieuwe bevinding
- Eerder gerapporteerde bevinding; niet opgelost
- Bevinding opgelost
- Eerder gerapporteerde bevinding; gedeeltelijk opgelost

Actuele ontwikkelingen

- Rechtmatigheidsverantwoording
- Duurzaamheid (ESG)
- Vernieuwing Bado
- 'Ontvlechting' BAR